

A TESTI SÉRÜLÉSEK LEÍRÁSÁNAK GYAKORLATA

Dr. habil. Lászik András Ph.D.
SE Patológiai, Igazságügyi és Biztosítási
Orvostani Intézet
Budapest

- „*Verba volant, scripta manent*”
- Miért fontos?
  - az események tisztázásához (baleset?, suicidium?, ??)
  - a beteg sorsának megítélésében (helikopter?)
  - Jogi / igazságügyi okok miatt
    - 8 napon belül / túl / maradandó fogy., súlyos egészségromlás (minősítő körülmény!!!)

- Elsőként a helyszínen!
- Pótolhatatlan infók! (ki, hol ült, bizt. öv?)
- Traumán néha felületesek a sok beteg miatt!
- Sérülések:

Tompa: **bőrpír**, kék folt, rep. sérülés, ajak!!!, megragadás (Shaken baby sy.), segít a szövethíd jelenléte!

Éles: metszett, vágott, szúrt (a magyar nyelv keveri!!!)

Lövés: anyaghiány!!!

Minél pontosabban leírni! Nem elég: pl. „fejen”, „alkaron”!!!

Síkok

- Homloksík
- Vízszintes sík
- Nyílrányú sík

Irányok

- Függőleges - cranio-caudalis
- Vízszintes - horizontális
- Nyílikirány - sagittalis

Felszínek

- Dorsalis – hátulsó
- Ventrális – elülső
- Medialis – középvonalhoz közeli
- Lateralis – középvonaltól távoli, vagy külső
- Proximalis – testközeli
- Distalis – testtávoli
- Palmaris, volaris – tenyéri
- Plantaris – talpi

Seb jellemzői

- A seb környezete: azon anatómiai terület, ahol a seb elhelyezkedik. Lehet: bővérű, duzzadt, szennyezett, szöveti reakcióra utaló.
- A seb mérete: hossza, mélysége, szélessége pontosan, mm-ben vagy cm-ben mérve.
- A sebszél: a különböző alakú sérülés határa. Lehet: éles, sima, egyenetlen, felhányt, alávájt, letetőzött (valamihez viszonyítva) fogazott vagy cafatos.
- A sebzug: a sebszélek által határolt sebek végpontja. Lehet: egyszeres, többszörös hegyes, tompa, lekerekített, hámkifutásos, hámpedéses. Két utóbbi többnyire a sebzugból indulhat ki.
- A sebfal: a sebszél és a seb legmélyebb pontját határoló szövet vagy szövetek. Lehet: sima, éles, bedomborodó, egyenetlen, alávájt-letetőzött, kötőszövetes, hidakkal összekötött, cafatos. Letetőzött, ha befelé lépcsőzetes, alávájt, ha sebzug alatti lágyrészek mélyebben és hátrább sérültek. Vizsgálni kell: milyen szövet alkotja, van-e és milyen minőségű beszűrődés a szövetekben.
- Sebalap: a seb legmélyebb része. Lehet: sima, egyenetlen, szövethidakkal összekötött, éles. Legtöbbször kívülről szabad szemmel nem látható. Beékeltlen előfordulhatnak benne szennyeződések, idegentestek, biológiai és nem biológiai anyagok (haj, textília, festék stb.). Megállapítandó, mely szövet alkotja, mi a bennük: beékelt idegentest, szennyeződések, haj- vagy szőrszálak, más elemi szálak, szétroncsolt eredeti szövet, vér vagy vizenyős beszűrődés.
- Sebszegély közvetlenül a seb szélei melletti terület. Lehet: tiszta, szennyezett, hámporzolt, esetleg hámfosztott.

Igazságügyi orvostan (Sótonyi Péter (Szerk.), 2011.)

Hogy írjunk le sérüléseket?

- Hol van pontosan! Mekkora? Cm-ben add meg !
- A repesztett seb csontos alap felett van!!!!
- Milyen az iránya, hossza? Hosszanti?, haránt?, ferde lefutású?
- Milyen a sebszél: éles? egyenetlen? szövethíd van?
- Tompa erő esetén hámpúzódás? kék folt? repesztett seb? csonttörés?
- Lövési sérülésnél anyagihiány van! Az új lövedékeknél ne várj kimeneti nyílást!
- Ne keverd a vágott és a metszet sebet!!!!

- Önkezü? Idegenkezü? Csak Te leszel képben!!!
- Szeged, Anna fürdő, „emberek vérben állnak!”

• Lokalizáció:	ventrális	dorzális
• Mélység:	mély+felületes	mély
• Mennyiség:	sok	kevés
• Védekezés:	nincs	lehet
• Ruhán át:	nem	igen
• Fecskefarok jel:	nincs	lehet
• Búcsúlevél:	lehet	nincs
• Eszköz a helyszínen:	igen	nem

- „*Nullum vulnus capitis non est ignorandum*”
- Kalap-karima szabály (csak agykoponya!)
- Nyílrány: subdurális haemetoma – hídvénák
- Oldal irány (temporális): epidurális – a. meningea media
- Idős ember! agyasorvadás, feszülő hídvénák, sincumar
- CPR indítása: halál biztos jelei hullafolt, hullamerevség, rothadás, **élettel összeegyeztethetetlen sérülés**
- **Ez utóbbinál vigyáz!!!!**
- A sérüléseknél a **mechanizmusra** figyelj!!!! – pl. kiesés

Lövés

Önkezű, idegenkezű?

Szájlövés:

hátsó a garatban (idegenkezű),

kemény-lágyszájpad határán (önkezű)

Fegyver a kézben – valószínűleg idegenkezű !

Freccsent vér/agy a kézen – önkezű

Kéz sérülés a závarzattól – önkezű

Fegyver a helyszínen – önkezű

Új típusú lőszer: Nincs kimeneti nyílás !!

- Szexuális bűncselekmények (száj, nyak, csukló, comb,)
- Paradox melegség érzés – levetkőzés télen!
- Lépsérülés: Saegesser- és Kehr-jel
- Koponyaalapi törés: Battle-jel és Halo-jel
- Korábbi keltű sérülések, tartós bántalmazás